

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2004 M. KOVO 1 D. ĮSAKymo NR. 3D-88 „DĖL
KOMPENSACIJOS UŽ NUOSTOLIUS DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ
NAUDOJIMO SKAIČIAVIMO METODIKOS
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2016 m. birželio 2 d. Nr. 3D-342
Vilnius

P a k e i č i u Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo skaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. 3D-88 „Dėl Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo skaičiavimo metodikos patvirtinimo“, ir ją išdėstau nauja redakcija (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2004 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. 3D-88
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2016 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. 3D-342
redakcija)

KOMPENSACIJOS UŽ NUOSTOLIUS DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMO SKAIČIAVIMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo skaičiavimo metodika (toliau – metodika) parengta vadovaujantis Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. 1706 „Dėl Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – taisyklės).

2. Metodika nustato kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo kenksmingaisiais organizmais užkrėstiems, taip pat ir (ar) galimai užkrėstiems augalams ir augaliniams produktams, nurodytiems taisyklių 1 priede, skaičiavimo reikalavimus.

3. Kompensacija už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo mokama fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms, jų padaliniais (toliau – fiziniai ir juridiniai asmenys) už kenksmingaisiais organizmais užkrėstų, taip pat ir (ar) galimai užkrėstų augalų ir (ar) augalinių produktų sunaikinimą.

4. Metodika privalo vadovautis Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba), atlikdama fizinių ir (ar) juridinių asmenų veiklos, susijusios su augalų, augalinių produktų, užkrėstų ir (ar) galimai užkrėstų kenksmingaisiais organizmais, išvardytais taisyklių 1 priede, sunaikinimu, priežiūra ir skaičiuodama kompensaciją už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS METODIKOS SĄVOKOS

5. Metodikoje vartojamos sąvokos:

5.1. **Fitosanitarijos priemonių naudojimo planas** – fizinio ir (ar) juridinio asmens Tarnybos pareigūnams teikiamas planas, pagal kurį sunaikinami kenksmingaisiais organizmais užkrėsti ir (ar) galimai užkrėsti augalai ir (ar) augaliniai produktai.

5.2. **Kenksmingaisiais organizmais galimai užkrėsti augalai ir (ar) augaliniai produktai**

– augalai ir (ar) augaliniai produktai, turėję sąlytį su užkrėstais augalais ir (ar) augaliniais produktais (augo viename lauke, nuimant ar rūšiuojant derlių buvo naudojama ta pati technika, sandėliuojami šalia užkrėstos produkcijos ir pan.), kurių užkrėstumas nepatvirtintas, bet galimas.

5.3. Kenksmingaisiais organizmais užkrėsti augalai ir (ar) augaliniai produktai – augalai ir (ar) augaliniai produktai, kurių užkrėstumas taisyklių 1 priede nurodytais kenksmingaisiais organizmais patvirtintas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos atliktų tyrimų protokolu.

5.4. Kitos metodikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS

KENKSMINGAISIAIS ORGANIZMAIS UŽKRĖSTŲ IR (AR) GALIMAI UŽKRĖSTŲ AUGALŲ IR (AR) AUGALINIŲ PRODUKTŲ SUNAIKINIMO BŪDAI

6. Jei bulvių žiediniu puvinium, bulvių vėžiu, bulvių ruduoju puvinium užkrėstos ir (ar) galimai užkrėstos bulvės, pomidorų daigai ar augalai, fizinis ir (ar) juridinis asmuo bulves sunaikina šiais būdais:

6.1. užkasa duobėje ir užpila 0,7–1,0 m storio žemių sluoksniu;

6.2. termiškai apdorotas bulves sunaudoja ekonominės veiklos nevykdančių fizinių ar juridinių asmenų gyvūnų pašarui;

6.3. perduoda perdirbti į perdirbimo įmonę, kurioje įdiegti atliekų šalinimo ir dezinfekavimo įrenginiai. Atliekos šalinamos pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro tvirtinamus bulvių žiedinio puvinio ar bulvių rudėjo puvinio fitosanitarinio tikrinimo ir fitosanitarijos priemonių naudojimo tvarkos aprašuose išdėstytus reikalavimus taip, kad kenksmingasis organizmas nepatektų į aplinką.

7. Jei slyvų raupligės virusu „Šarka“, bakterine deglige užkrėsti ir (ar) galimai užkrėsti medžiai ir jų sodinukai, vaiskrūmiai ir jų sodinukai, dekoratyviniai augalai, fizinis ir (ar) juridinis asmuo vaismedžius ir jų sodinukus, vaiskrūmius ir jų sodinukus, dekoratyvinius augalus ir jų sodinukus sunaikina išraudamas ir sudegindamas;

8. Jei citrinmediniu ūsuočiu užkrėsti ir (ar) galimai užkrėsti vaismedžiai ir jų sodinukai, dekoratyviniai augalai, fizinis ir (ar) juridinis asmuo juos sunaikina naudodamas 2012 m. kovo 1 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime Nr. 2012/138/ES dėl neatidėliotinų priemonių, skirtų užkirsti kelią *Anoplophora chinensis* (Forster) įvežimui į Sąjungą ir išplitimui joje (OL 2012 L 64, p. 38), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. birželio 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu Nr. 2014/356/ES (OL 2014 L 175, p. 38), nurodytas priemones.

9. Jei fizinis ir (ar) juridinis asmuo, atsižvelgdamas į bulvių žiediniu puvinio, bulvių ruduoju puvinio užkrėstų ir (ar) galimai užkrėstų bulvių, pomidorų daigų ar augalų kiekį, jų negali sunaikinti metodikos 6 punkte nurodytais būdais, leidžiama šiais kenksmingaisiais organizmais užkrėstas ir (ar) galimai užkrėstas bulves, pomidorų daigus ar augalus perduoti atliekų tvarkytojui, turinčiam teisę tvarkyti tokias atliekas. Atliekos tvarkomos pirmenybę teikiant kompostavimui arba biodujų gamybai ir likutinio substrato kompostavimui, taip pat biologiškai skaidžių atliekų apdorojimui. Tarnybos pareigūnai prižiūri, kad atliekų tvarkytojas atliekas tvarkytų pagal fitosanitarijos teisės aktų reikalavimus taip, kad kenksmingasis organizmas neplistų į aplinką.

10. Tarnybos pareigūnai prižiūri, kad fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys kenksmingaisiais organizmais užkrėstus ir (ar) galimai užkrėstus augalus ir (ar) augalinius produktus sunaikintų pagal teisės aktų, nustatančių fitosanitarijos priemonių naudojimą, reikalavimus.

IV SKYRIUS

DOKUMENTŲ DĖL KENKSMINGAISIAIS ORGANIZMAIS UŽKRĖSTŲ IR (AR) GALIMAI UŽKRĖSTŲ AUGALŲ, AUGALINIŲ PRODUKTŲ RENGIMAS IR TEIKIMAS

11. Tarnybos pareigūnai, gavę atliktų tyrimų protokolą, kuriame pripažįstama, kad augalai ir (ar) augaliniai produktai yra užkrėsti kenksmingaisiais organizmais, ar nustatę, kad augalai ir (ar) augaliniai produktai yra galimai užkrėsti kenksmingaisiais organizmais, išvardytais taisyklių 1 priede, įpareigoja fizinius ir (ar) juridinius asmenis pateikti fitosanitarijos priemonių naudojimo planą:

11.1. jei užkrėstos ir (ar) galimai užkrėstos bulvės, pomidorų daigai ir augalai, nurodyti taisyklių 1 priedo 1–3 eilutėse, fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys pildo Fitosanitarijos priemonių naudojimo bulvėms, pomidorų daigams ir augalams planą, nurodytą metodikos 1 priede;

11.2. jei užkrėsti ir (ar) galimai užkrėsti medžiai, jų sodinukai, vaismedžiai ir jų sodinukai, vaiskrūmiai ir jų sodinukai, dekoratyviniai augalai, nurodyti taisyklių 1 priedo 4–6 eilutėse, fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys pildo Fitosanitarijos priemonių naudojimo medžiams, jų sodinukams, vaiskrūmiams ir jų sodinukams, vaismedžiams ir jų sodinukams, dekoratyviniams augalams planą, nurodytą metodikos 2 priede.

12. Tarnybos pareigūnai, užpildo Pažymą apie fitosanitarijos priemonių naudojimą, nurodytą taisyklių 9 punkte, jei fizinis ar juridinis asmuo kenksmingaisiais organizmais užkrėstus ir (ar) galimai užkrėstus augalus ir (ar) augalinius produktus:

12.1. sunaikino arba;

12.2. perdavė atliekų tvarkytojui, turinčiam teisę tvarkyti tokias atliekas, ir pateikė Tarnybos pareigūnams pažymą apie tokių atliekų pašalinimą.

13. Tarnybos pareigūnai Pažymą apie fitosanitarijos priemonių naudojimą taisyklėse

nustatytu terminu pateikia Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra), kuri, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, pateikia Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrui informaciją apie fiziniams ir juridiniams asmenims suteiktą valstybės pagalbą. Jeigu pagalba išmokama dalimis, tai Agentūra valstybės pagalbos registrui pateikia informaciją apie diskontuotas pagalbos sumas, apskaičiuotas vadovaujantis Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

14. Jei bulvės sunaikinamos metodikos 6.3 papunktyje nurodytu būdu, perdirbimo įmonė fiziniam ar juridiniam asmeniui pateikia dokumentą, kuriuo patvirtinama informacija apie atsiskaitymą su juo už bulvių žiediniu puvinium, bulvių vėžiu, bulvių ruduoju puvinium užkrėstas ir (ar) galimai užkrėstas bulves ir sumokėtą kainą. Šį dokumentą fizinis ar juridinis asmuo taisyklėse nustatytais terminais ir būdais teikia Agentūrai. Pagal taisyklių 24 punktą, fizinio ar juridinio asmens iš perdirbimo įmonės gauta suma ir apskaičiuota kompensacijos suma negali viršyti 100 procentų taisyklių 5 punkte nurodytos augalų, augalinių produktų vertės.

V SKYRIUS

KOMPENSACIJOS UŽ NUOSTOLIUS DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMO SKAIČIAVIMAS

15. Tarnybos pareigūnai kompensaciją už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo (K) apskaičiuoja pagal formulę:

$$K = U \times k \times P,$$

čia:

U – kenksmingaisiais organizmais užkrėstų ir (ar) galimai užkrėstų augalų, augalinių produktų kiekis (kg arba vnt.);

k – augalų ir (ar) augalinių produktų vidutinė rinkos kaina (Eur už kg ar Eur vnt.). Tais atvejais, kai duomenų apie vidutinę rinkos kainą nėra, naudojamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nustatytos žemės ūkio produkcijos normatyvinės kainos;

P – kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo procentinis dydis, nurodytas: 1) taisyklių 7 punkte, kai kenksmingaisiais organizmais, išvardytais taisyklių 1 priede,

užkrėsti ir (ar) galimai užkrėsti medžiai, jų sodinukai, vaiskrūmiai ir jų sodinukai, vaismedžiai ir jų sodinukai, dekoratyviniai augalai, pomidorų daigai ir augalai, sėklinės bulvės; 2) taisyklių 8.1 papunktyje, kai kenksmingaisiais organizmais, nurodytais taisyklių 1 priedo 1–3 eilutėse užkrėstos ir ar galimai užkrėstos maistinės bulvės, o sertifikuota bulvių sėkla buvo užsodinta ne mažiau kaip 30 procentų visų ūkyje užsodintų bulvių pasėlių ploto; 3) taisyklių 8.2 papunktyje, kai kenksmingaisiais organizmais, nurodytais taisyklių 1 priedo 1–3 eilutėse, užkrėstos ir (ar) galima užkrėstos maistinės bulvės, o sertifikuota bulvių sėkla buvo užsodinta mažiau kaip 30 procentų visų ūkyje užsodintų bulvių pasėlių ploto.

16. Tarnybos pareigūnai sertifikuota bulvių sėkla užsodintą bulvių pasėlių ploto procentinį dydį ($B_p\%$) apskaičiuoja pagal formulę:

$$B_p\% = (BP \times 100\%) / BBP,$$

čia:

BP – sertifikuota bulvių sėkla užsodintas plotas (ha);

BBP – bendras fizinio ar juridinio asmens užsodintas bulvių pasėlių plotas (ha).

17. Sertifikuota bulvių sėkla užsodintas pasėlių plotas (ha) (BP) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$BP = SBK / mSBK$$

čia:

SBK – užsodintas sertifikuotos bulvių sėklos kiekis (kg), kuris nustatomas iš fizinio ar juridinio asmens Tarnybos pareigūnams pateiktų sertifikuotos bulvių sėklos įsigijimo patvirtinimo dokumentų (ar jų kopijų) ir (ar) sėklinių bulvių fasuotės etiketėje nurodytos informacijos;

mSBK – mažiausias sertifikuotos bulvių sėklos kiekis (kg), reikalingas užsodinti vieno hektaro plotą, nurodytas metodikos 18 punkte.

18. Jei sertifikuotos bulvių sėklos frakcija:

18.1. 25–35 mm, rekomenduojama sertifikuotos bulvių sėklos sodinimo norma – 1,5 t į ha;

18.2. 30–50 mm, rekomenduojama sertifikuotos bulvių sėklos sodinimo norma – 2,3 t į ha;

18.3. 35–50 mm, rekomenduojama sertifikuotos bulvių sėklos sodinimo norma – 2,4 t į ha;

18.4. 35–55 mm, rekomenduojama sertifikuotos bulvių sėklos sodinimo norma – 2,5 t į ha;

18.5. 40–60 mm, rekomenduojama sertifikuotos bulvių sėklos sodinimo norma – 2,8 t į ha;

18.6. 45–55 mm, rekomenduojama sertifikuotos bulvių sėklos sodinimo norma – 2,7 t į ha;

18.7. 50–70 mm, rekomenduojama sertifikuotos bulvių sėklos sodinimo norma – 4,2 t į ha;

18.8. 55–75 mm, rekomenduojama sertifikuotos bulvių sėklos sodinimo norma – 4,5 t į ha.

19. Metodikos 18 punkte nurodytos sertifikuotos bulvių sėklos sodinimo normos paklaida turi neviršyti 20 proc.

20. Tarnybos pareigūnai kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo

rodiklius ir skaičiavimo metu gautas reikšmes įrašo į Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo apskaičiavimo aktą (toliau – Aktas) (3 priedas). Vienas Akto egzempliorius atiduodamas fiziniam arba juridiniam asmeniui, kitas lieka Tarnybos pareigūnui. Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo suma įrašoma taisyklių 9 punkte nurodytoje Pažymoje apie fitosanitarijos priemonių naudojimą.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę Tarnybos pareigūnų veiksmus apskųsti teisės aktų nustatyta tvarka.

Kompensacijos už nuostolius dėl
fitosanitarijos priemonių naudojimo
skaičiavimo metodikos
1 priedas

(Fitosanitarijos priemonių naudojimo bulvėms, pomidorų daigams ir augalams plano forma)

(fizinio asmens vardas ir pavardė, juridinio asmens, kitos organizacijos ar padalinio pavadinimas)

(juridinio asmens, kitos organizacijos ar padalinio kodas, buveinės adresas/fizinio asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas)

Valstybinės augalininkystės tarnybos
prie Žemės ūkio ministerijos
_____regioniniam skyriui

**FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMO BULVĖMS, POMIDORŲ DAIGAMS IR
AUGALAMS PLANAS**

_____Nr.
(data)

Eil. Nr.	Kenksmingasis organizmas	Bulvių, pomidorų daigų ir augalų veislė (kategorija)	Kiekis, kg, vnt.	Sunaikinimo būdas, vieta	Sunaikinimo terminas (nurodoma data)

(Pareiškėjas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

SUDERINTA
(Valstybinės augalininkystės tarnybos
prie Žemės ūkio ministerijos
regioninio skyriaus pareigūno pareigų pavadinimas)
(Parašas)
(Vardas ir pavardė)
(Data)

Kompensacijos už nuostolius dėl
fitosanitarijos
priemonių naudojimo skaičiavimo metodikos
2 priedas

**(Fitosanitarijos priemonių naudojimo medžiams, jų sodinukams, vaiskrūmiams ir jų
sodinukams, vaismedžiams ir jų sodinukams, dekoratyviniams augalams plano forma)**

(fizinio asmens vardas ir pavardė, juridinio asmens, kitos organizacijos ar padalinio pavadinimas)

(juridinio asmens, kitos organizacijos ar padalinio kodas, buveinės adresas/fizinio asmens kodas, gyvenamosios vietos
adresas)

Valstybinei augalininkystės tarnybai
prie Žemės ūkio ministerijos

regioniniam skyriui

**FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMO MEDŽIAMS, JŲ SODINUKAMS,
VAISKRŪMIAMS IR JŲ SODINUKAMS, VAISMEDŽIAMS IR JŲ SODINUKAMS,
DEKORATYVINIAMS AUGALAMS PLANAS**

Nr.
(data)

Eil. Nr.	Augalo gentis ir rūšis	Kamieno skersmuo, cm	Kenksmingasis organizmas	Medžių pažeidimo mastas, proc.*	Užkrėstų augalų pagal gentis ir rūšis kiekis, vnt.	Sunaikinimo būdas, vieta	Sunaikinimo terminas, data

(Pareiškėjas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

SUDERINTA

(Valstybinės augalininkystės tarnybos
prie Žemės ūkio ministerijos
regioninio skyriaus pareigūno pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

*Turi būti nurodytas medžio pažeidimo, atsiradusio ne dėl taisyklių 1 priede nurodytų
kenksmingųjų organizmų poveikio, mastas (proc.).

Kompensacijos už nuostolius dėl
fitosanitarijos priemonių naudojimo
skaičiavimo metodikos
3 priedas

VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

(regioninio skyriaus pavadinimas)

(Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo skaičiavimo akto
forma)

KOMPENSACIJOS UŽ NUOSTOLIUS DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ
NAUDOJIMO SKAIČIAVIMO AKTAS

20____ m. _____ d. Nr. _____

(vieta)

(augalo ir (ar) augalinio produkto pavadinimas)

Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo skaičiavimo
objektai ir rodikliai

Objektai	Rodikliai
SBK – užsodintas sertifikuotos bulvių sėklos kiekis	(kg)
mSBK – mažiausias rekomenduojamas sertifikuotos bulvių sėklos kiekis	(kg/ha)
BBP – bendras bulvių pasėlių plotas	(ha)
BP – sertifikuota bulvių sėkla užsodintas plotas	(ha)
B_p% – sertifikuota bulvių sėkla užsodinto ploto procentinė išraiška	(%)
U – kenksmingaisiais organizmais užkrėstų ir (ar) galimai užkrėstų augalų, augalinių produktų kiekis	(kg), (vnt.)
k* – augalų ir (ar) augalinių produktų vidutinė rinkos kaina	(Eur už kg arba Eur už vnt.)
P – kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo procentinis dydis	(proc.)
K – kompensacija už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo	(Eur)

*Tais atvejais, kai duomenų apie vidutinę rinkos kainą nėra, naudojamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu nustatytos žemės ūkio produkcijos normatyvinės kainos.

Kompensacijos už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo skaičiavimo veiksmai

$$BP = SBK / mSBK$$

$$BP = \boxed{} / \boxed{} =$$

$$B_p\% = (BP \times 100\%) / BBP$$

$$B_p\% = (\boxed{} \times 100\%) / \boxed{} =$$

$$K = U \times k \times P$$

$$K = \boxed{} \times \boxed{} \times \boxed{} =$$

Kompensaciją už nuostolius dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo apskaičiavo:

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Susipažinau, vieną egzempliorių gavau

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)